

SIKKERHETS DATABLAD

I samsvar med 453/2010 og 1272/2008

(Alle henvisninger til EUs regelverk og direktiver er forkortet til bare nummerbetegnelse)

Utgitt 2015-06-01

Erstatter blad utstedt 2015-02-27

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn

Leverandørens produktnummer

Ultragas

2202, 60g, 110ml - 2205, 210g, 300ml

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Identifiserte bruksområder

Gasser /driv-

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firma

Sievert AB

Box 1366

SE-17126 SOLNA

Sverige

Telefon

+46 8-629 22 00

E-Post

info@sievert.se

Offisiell norsk oversettelse av forordning 453/2010 foreligger ikke til dags dato. Ifølge melding fra Klima- og forurensningsdirektoratets REACH-hjelp benyttes overskrifter og underoverskrifter fra svensk utgave (markert med *). Endringer gjøres ved første oppdatering etter at offisiell norsk oversettelse foreligger.

1.4. Nødtelefonnummer

I nødsfall, kontakt giftinformasjon: 22 59 13 00; Medisinsk nødhjelp: tel 113; brann: 110; Politi: 112

Ikke akutt giftinformasjon: <https://helsenorge.no/Giftinformasjon>

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering etter 1272/2008

Ekstremt brannfarlig gass (kategori 1)

Kondensert gass under trykk

2.2. Merkingselementer

Etikettinformasjon enligt 1272/2008

Farepiktogrammer

Signalord

Fare

Faresetninger

H220

Ekstremt brannfarlig gass

H280

Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming

Sikkerhetssetninger

P210

Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt

P377

Brann ved gasslekkasje: Ikke slukk med mindre lekkasjen kan stanses på en sikker måte

P381

Fjern alle tennkilder dersom dette kan gjøres på en sikker måte

P410+P403

Beskyttes mot sollys. Oppbevares på et godt ventilert sted

2.3 Andre farer

Ikke aktuelt.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

Dette produktet består av en kondensert gassblanding.

3.2. Stoffblandinger

Legg merke til at tabellen viser kjente farer for ingrediensene i ren form. Farene reduseres eller elimineres når disse blandes eller spes ut, se avsnitt 16d.

Bestanddel	Klassifisering	Konsentrasjon
BUTAN <0,1% BUTADIEN		
CAS-Nr 106-97-8 EG-nummer 203-448-7 Indeksnummer 601-004-00-0	Flam Gas 1, Press Gas P; H220, H280	55 - 60%
PROPEN		
CAS-Nr 115-07-1 EG-nummer 204-062-1 Indeksnummer 601-011-00-9	Flam Gas 1, Press Gas P; H220, H280	25 - 30%
PROPAN		
CAS-Nr 74-98-6 EG-nummer 200-827-9 Indeksnummer 601-003-00-5	Flam Gas 1, Press Gas P; H220, H280	10 - 15%

Forklaringer til ingrediensene og merkingen er angitt i Avsnitt 16e. Offisielle forkortelser er skrevet med normal stil. Med kursiv stil angis spesifikasjoner og/eller kompletteringer som har blitt brukt ved beregning av blandingens klassifisering, se Avsnitt 16b.

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt

- Aldri forsøk å gi en bevisstløs person væske eller annet via munnen.
- Ved den minste tvil eller dersom symptomene forblir, oppsøk lege.
- Ved åndedrettsstans, gi kunstig åndedrett.

Ved innånding

La personen som er skadet hvile på et varm sted med frisk luft, og vedvarer symptomene skal lege oppsøkes.

Ved øyekontakt

Skyll øyet i flere minutter med temperert vann. Dersom irritasjon vedvarer, kontakt lege, helst øyespesialist.

Ved hudkontakt

- Ta av forurensede klær.
- Varm utsatt kroppsdeler i varmtvann dersom frostskaide har oppstått.
- Oppsøk lege ved større frostskaide.

Ved svelging

Oppsøk lege dersom symptomene vedvarer.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Ingen ytterligere relevant informasjon tilgjengelig.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Symptomatisk behandling.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKNINGSTILTAK

5.1. Slukkingsmidler

Egnet brannslukningsmiddel

Slukkes med pulver eller karbondioksid.

Slokkingsmidler som av sikkerhetsmessige grunner ikke skal brukes

Bør ikke slukkes med vann.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Ved brann kan helseskadelige gasser (karbonmonoksid og karbondioksid) spres.

Avgir brennbar damp som kan utvikle eksplosiv blanding med luft.

Ved brann kan det bygge seg opp trykk slik at forpakningen risikerer å eksplodere.
brannfarlig gass.

5.3. Råd til brannmannskaper

Slukning skall skje på store avstander på grunn av eksplosjonsfare.

Ved brann benyttes en åndedrettsmaske.

Dersom gassbeholderen ikke kan fjernes, avkjøles den med vann så lenge brannen varer og deretter i minst 10 minutter.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Bruk anbefalt verneutstyr, se punkt 8.

Sørg for god ventilasjon.

Inhaler ikke gassen.

Vær klar over risikoen for antennelse og eksplosjon.

Slå av utstyr med åpen flamme, glød eller annen varme.

Slå av strømforsyningen med hovedbryteren. Ikke bruk strømbryteren i rommet hvor utslippet fant sted.

Vær oppmerksom på faren for gnistdannelse på grunn av statisk elektrisitet. Ta ikke av klærne i rommet hvor utslippet skjedde.

Bør hindres i å komme ned i avløpsystemet, kjellere og groper, eller andre steder hvor en gasskonsentrasjon kan være farlig.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Unngå utslipp i jord, vann eller luft.

Unngå utslipp til avløpsystemet.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Evakuer området og sørg for å ventilere bort gassen.

Ved større utslipp: Stopp om mulig lekkasjen. Hold publikum unna. Kontakt redningstjenesten.

Prøv ikke å sanere selv hvis du ikke er spesialutdannet for sanering av dette produktet.

Vurder potensialet for voldsom reaksjon.

6.4. Henvvisning til andre avsnitt

Ikke aktuelt

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Kontroller regelbundet slanger og koplinger med tanke på gasslekkasje.

Produktet skal ikke inhaleres og unngå kontakt med hud, øyne og klær.

Følg også informasjonen om eksponeringskontroll og personlig verneutstyr samt avfallshåndtering (sikkerhetsdatabladets avsnitt 8 og 13).

Produktet ska oppbevares slik at risiko for menneskers helse eller miljøet forebygges. Unngå kontakt med mennesker og dyr og slipp ikke ut produktet i et sårbart miljø.

Hold dette produktet adskilt fra mat og utilgjengelig for barn og kjæledyr.

Ikke spis, drikk og røyk i rom hvor dette produktet håndteres.

Arbeid slik at søl forhindres. Hvis søl likevel skulle forekomme, skal det umiddelbart tas hånd om i henhold til anvisningene i avsnitt 6 i dette sikkerhetsdatabladet.

Åpen ild, varme gjenstander, gnister eller andre antennelseskilder må ikke være til stede i omgivelsene der dette produktet håndteres.

Produktet kan lades opp elektrostatisk. Jord alltid ved overføring fra en beholder til en annen. Ikke bruk verktøy som kan gi opphav til gnistdannelse.

Vask hendene etter håndtering av produktet.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Må ikke lagres over normal romtemperatur eller i direkte sollys.

Sørg for god ventilasjon.

Oppbevares på et godt ventilert sted.

Evakueringsplan bør være tilgjengelig, og rømningsveier må ikke blokkeres.

Nøddusj og øyneskylling skal finnes på arbeidsplassen.

Oppbevares kun i originalforpakning.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Ikke aktuelt.

AVSNITT 8:

EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

8.1.1 Nasjonale grenseverdier, Norge

BUTAN <0,1% BUTADIEN

Nivågrenseverdi 250 ppm / 600 mg/m³

PROPAN

Nivågrenseverdi 500 ppm / 900 mg/m³

Andre ingredienser (se avsnitt 3) savner hygieniske grenseverdier.

8.2. Eksponeringskontroll

For forebygging av yrkesrisiko må ta hensyn til de fysiske farer (se punkt 2 og 10) med dette produktet i samsvar med EØS-direktiv 89/391 og 98/24 og nasjonal arbeidslovgivning.

Vernehansker er normalt ikke nødvendig på grunn av egenskapene til dette produktet. Vernehansker kan være nødvendige på grunnlag av andre arbeidsforhold, f.eks. mekanisk risiko, temperaturforhold eller mikrobiologiske farer.

Det kan være behov for åndedrettsmaske.

For begrensning av miljøeksponering, se Avsnitt 12.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

a) Utseende	Form: Kondensert gass Farge: fargeløs
b) Lukt	Karakteristisk
c) Lukterskel	Ikke aktuelt
d) pH	Ikke aktuelt
e) Smeltepunkt	-180 °C
f) Kokepunkt/kokeområde	-44 °C ved atmosfærisk trykk (101325 Pa)
g) Flammepunkt	-107 °C
h) Fordampingshastighet	Ikke aktuelt
i) Antennelighet (fast, gass)	Ekstremt brannfarlig gass
j) Øvre/nedre antendelse- eller eksplosjonsgrense	Nedre eksplosjonsgrense 1.5% Øvre eksplosjonsgrense 10.9%
k) Damptrykk	450 kPa (15 °C)
l) Dampdensitet	Ikke aktuelt
m) Relativ tetthet	0,55 kg/L
n) Løselighet	Vannløselighet Delvis løselig
o) Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann	Ikke aktuelt
p) Selvantenningsstemperatur	365 °C
q) Nedbrytningstemperatur	Ikke aktuelt
r) Viskositet	Ikke aktuelt
s) Eksplosjonsegenskaper	Ikke aktuelt
t) Oksidasjonsegenskaper	Ikke aktuelt

9.2. Andre opplysninger

Ingen informasjon tilgjengelig

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Produktet inneholder ingen stoffer som kan forårsake farlige reaksjoner under normale håndterings- og bruksforhold.

10.2. Kjemisk stabilitet

Produktet er stabilt under normale lagrings- og bruksforhold.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Kan avgi flyktig, brannfarlig damp. Unngå håndtering i nærheten av varme- og antennelseskilder.

Gassen danner en eksplosiv blanding med luft.

10.4. Forhold som skal unngås

Unngå oppvarming, gnister og åpne flammer.

10.5. Uforenlige materialer

Unngå kontakt med oksiderende stoffer.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Karbonmonoksid (CO), karbondioksid (CO₂) og helseskadelige og irriterende stoffer.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Generel eller uspesifikk toksisitet

Den største risikoen forbundet med produktet er at det er brannfarlig.

Akutte virkninger

Ikke klassifisert som akutt giftig stoff.

Helseskadelighet

Produktet er ikke klassifisert som helseskadelig.

Påvirkning på dømmekraften og andre psykologiske virkninger

Ved høye konsentrasjoner med bedøvende eller narkotisk effekt.

Påvirkning på menneskelig mikroflora

Påvirkning på mikrofloraen hos mennesker er ikke påviselig eller ubetydelig.

Relevant toksikologiske egenskaper

BUTAN <0,1% BUTADIEN

LC50 rotte (Innånding) 4h = 658 mg/L inhalation

PROPAN

LC50 rotte (Innånding) 4h = 658 mg/L inhalation

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

PROPAN

LC50 Stor dafnie (Daphnia magna) 48h = 16,3 mg/L

LC50 Fisk 96h = 16,1 mg/L

IC50 Alger 72h = 11,3 mg/L

Unngå alle luftemisjoner.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Opplysninger om persistens og nedbrytelighet mangler.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Opplysninger om bioakkumulering mangler.

12.4. Mobilitet i jord

Opplysninger om bevegelighet i naturen mangler.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Ingen kjemikaliesikkerhetsrapport har blitt utført.

12.6. Andre skadevirkninger

Ikke angitt

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallshåndtering for produktet

Ta også hensyn til lokale regler for avfallshåndtering.

Trykkbeholder; Forpakningen skal ikke utsettes for varme eller kastes sammen med husholdningsavfallet.

Produktet og emballasjen skal håndteres som farlig avfall.

Se også Avfallsforskriften (FOR-2004-06-01-930).

Spesiele instruksjoner for avfallshåndtering

16 05 04.

Gjenvinning av produktet

Dette produkt gjenvinnes normalt ikke.

Transport av avfallet

Ikke angitt

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Dette produktet forventes kun å transporteres på vei eller med tog og er derfor kun vurdert ifølge regelverkene ADR/RID.

14.1. FN-nummer

2037

14.2. FN-forsendelsesnavn

ENGANGSBEHOLDERE MED GASS

14.3. Transportfareklasse(r)

Klasse

2: Gasser

Klassifiseringskode

5F: AEROSOLBEHOLDERE, brannfarlig

Sekundærfare (IMDG)

Etiketter

14.4 Emballasjegruppe

Emballasjegruppe: Ikke aktuelt

14.5 Miljøfarer

Ikke aktuelt

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Tunnelrestriksjoner

Tunnelkategori: D.

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Ikke aktuelt

14.8 Annen transportinformasjon

Transportkategori: 2; Høyeste totale mengde per transportenhet 333 kg eller liter.

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Ikke aktuelt.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Rapport om kjemikaliesikkerhet ifølge 1907/2006 Vedlegg I er ikke nødvendig for dette produktet.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

16a. Informasjon om hvilke endringer som er gjort av den forrige versjonen

Revisjoner av dokumentet

Tidligere versjoner

2015-02-27 Revisjoner har der ikke annet er angitt skjet som en del av en generell gjennomgang basert på endrede regler.

16b. Forklaring av forkortelser i sikkerhetsdatabladet

Fulltekst for koder for fareklasse og kategori er nevnt i Avsnitt 3

Flam Gas 1	Ekstremt brannfarlig gass (kategori 1)
Press Gas P	Komprimert gass
No tox haz	Ikke klassifisert som giftig

Detaljert definisjon av farene som nevnt i punkt 2

Flam Gas 1

Gasser som ved 20 °C og normaltrykket 101,3 kPa a) er antenkelige i en blanding med luft ved en konsentrasjon på 13 volumprosent eller lavere, eller b) har et brennbarhetsområde i luft på minst 12 prosentenheter uavhengig av den nedre brennbarhetsgrensen.

Liq Press gas

Kondensert gass. Gasser som i emballert tilstand under trykk er delvis flytende ved temperaturer over -50 °C uten angivelse av kritisk temperatur

Forklaringer til forkortelser i avsnitt 14

ADR Europeisk avtale vedrørende internasjonal transport av farlig gods på vei

RID Reglementet for internasjonal transport av farlig gods med tog

Tunnelrestriksjonskode: D; passasje forbudt gjennom tunneler av kategori D og E.

Transportkategori: 2; Høyeste totale mengde per transportenhet 333 kg eller liter.

16c. Kildene til de viktigste data brukt ved utarbeidningen av sikkerhetsdatabladet

Datakilder

Primærdata for beregning av farene har først og fremst blitt hentet fra den offisielle europeiske klassifikasjonslisten, 1272/2008 Vedlegg I, oppdatert til 2015-06-01.

Der slike oppgaver mangler, ble det i andre hånd brukt den dokumentasjonen som ligger til grunn for den offisielle klassifiseringen, f.eks. IUCLID (International Uniform Chemical Information Database). I tredje hånd ble informasjonen fra ansette internasjonale kjemikalieforetak brukt, og i fjerde fra annen tilgjengelig informasjon, f.eks. fra andre leverandørers sikkerhetsdatablader eller fra ideelle organisasjoner, der en ekspertbedømmelsen har blitt foretatt av kildens troverdighet. Hvis pålitelig informasjon ikke finnes til tross for dette, har farene blitt bedømt av ekspertise på grunnlag av kjente farer fra lignende stoffer, der prinsippene i 1907/2006 og 1272/2008 har blitt fulgt.

Fulltekst for forskrifter som er nevnt i dette sikkerhetsdatabladet

- 453/2010 Kommisjonsforordning (EU) nr. 453/2010 av 20. mai 2010 om endring av Europaparlaments og rådsforordning (EF) nr. 1907/2009 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensninger av kjemikalier (REACH)
- 1272/2008 EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006
- 89/391 Europaparlaments- og rådsdirektiv 89/391/EF
- 98/24 Europaparlaments- og rådsdirektiv 98/24/EF
- 1907/2006 EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europeisk kjemikaliebyrå, om endring av direktiv 1999/45/EF og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 793/93 og kommisjonsforordning (EF) nr. 1488/94 samt rådsdirektiv 76/769/EØF og kommisjonsdirektiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF Vedlegg I

16d. Metoder for å evaluere opplysningene i henhold til 1272/2008 Artikkel 9 brukt i klassifiseringen

Beregningen av farene med denne blandingen er gjort som en samveid bedømmelse med hjelp av en ekspertbedømmelse i samsvar med 1272/2008 Vedlegg I, der all tilgjengelig informasjon som kan ha betydning for å fastsette farene med blandingen veies sammen, og i samsvar med 1907/2006 Vedlegg XI.

16e. En liste over relevante fareangivelser og sikkerhetssetninger

Fulltekst for faresetninger henhold til GHS/CLP under Avsnitt 3

H220 Ekstremt brannfarlig gass

H280 Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming

16f. Råd om passende opplæring for ansatte for å beskytte menneskers helse og miljøet

Advarsel for feil bruk

Dette produktet kan forårsake alvorlig skade ved feil bruk. Les og følg nøye instruksjonene i dette sikkerhetsdatablad og annen risikoinformasjon. For profesjonelt bruk er arbeidsgiver ansvarlig for att personalet er klar over farene.

Annen relevant informasjon

Informasjon om dokumentet

Dette sikkerhetsdatablad er utstedt av programmet KemRisk®, KemRisk Sweden AB, Teknikringen 10, SE-583 30 Linköping, Sverige.